

CHẤT LƯỢNG CÔNG TÁC CỔ VẤN HỌC TẬP DƯỚI GÓC NHÌN CỦA SINH VIÊN

Võ Văn Việt* và Cao Tấn Đạt

Khoa Ngoại ngữ - Sư phạm, Trường Đại học Nông Lâm thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt. Nghiên cứu này được thực hiện nhằm mục tiêu tìm hiểu đánh giá của sinh viên về chất lượng công tác cổ vấn học tập, nghiên cứu trường hợp tại đại học Nông Lâm thành phố Hồ Chí Minh. Các nhà nghiên cứu đã dùng tiếp cận nghiên cứu hỗn hợp, trong đó, dữ liệu định lượng được thu thập bằng phương pháp khảo sát và xử lý bằng các kỹ thuật thống kê; dữ liệu định tính được thu thập thông qua thảo luận nhóm và phỏng vấn chuyên sâu và xử lý bằng kỹ thuật phân tích văn bản. Kết quả nghiên cứu cho thấy, sinh viên tại trường tương đối hài lòng và đánh giá khá cao chất lượng công tác cổ vấn học tập. Tuy nhiên, vẫn còn những bất cập trong hoạt động cổ vấn học tập như: Các cổ vấn học tập do phải kiêm nhiệm nên thời gian dành cho lớp còn ít và nội dung tư vấn vẫn còn hạn chế. Hầu hết các sinh viên đều mong muốn được gặp gỡ giao lưu và tiếp xúc với cổ vấn học tập của mình nhiều hơn. Kết quả phân tích này góp phần giúp nhà trường xem xét, tìm hiểu cụ thể và đưa ra chính sách cũng như cách thức để nâng cao hơn nữa chất lượng của công tác cổ vấn học tập.

Từ khóa: Cổ vấn học tập, chất lượng, đánh giá, sinh viên.

1. Mở đầu

Trong môi trường đại học, một trong những vai trò quan trọng của cổ vấn học tập là tư vấn sinh viên cách thức xây dựng kế hoạch học tập. Cổ vấn học tập còn là cầu nối rất quan trọng giữa sinh viên với nhà trường và xã hội. Vai trò của cổ vấn học tập càng có ý nghĩa hơn đối với những sinh viên năm nhất khi vừa mới chuyển từ cấp học phổ thông sang đại học với nhiều thay đổi về phương pháp và môi trường học tập. Do vậy, công tác cổ vấn học tập từ lâu đã được các trường đại học quan tâm nhằm cải thiện chất lượng và nâng cao hiệu quả tương tác giữa cổ vấn và sinh viên. Nhiều kết quả nghiên cứu khoa học và báo cáo tại các hội thảo về công tác cổ vấn học tập đã đưa ra được những điểm hạn chế còn tồn tại trong công tác cổ vấn từ đó đề xuất các giải pháp để giúp cho hoạt động cổ vấn học tập được hoàn thiện hơn. Tác giả Najilah Ali (2006) đã nhấn mạnh đến những sai lầm và trách nhiệm thực tế của người làm công tác tư vấn cho sinh viên trong một ngành học cụ thể đó là ngành công nghệ thông tin. Kết quả chỉ ra rằng những người làm công tác cổ vấn học tập đã quá chú trọng đến việc hỗ trợ các sinh viên giải quyết các vấn đề liên quan đến thức chuyên môn của ngành học, những kỹ năng thực hành trên máy tính mà không chú ý đến việc hướng dẫn cho người học những kỹ năng mềm cần thiết như: kỹ năng giao tiếp, thuyết trình... dẫn đến việc các sinh viên sau khi ra trường cảm thấy lúng túng trong các buổi phỏng vấn của mình [1]. Bàn về kỹ năng tư vấn học tập của giảng viên trong trường đại học tác giả Nguyễn Thị Hằng Phương (2013) nhận định hoạt động tư vấn cho sinh viên của cổ vấn học tập được xem là một mắt xích quan trọng để đem lại những lợi ích thiết thực cho người học đồng thời hướng tới nền tri thức quốc tế. Và để làm được điều đó thì cổ vấn học tập phải đáp ứng được bốn kỹ năng cần thiết đó là: kỹ năng lắng nghe; đặt câu hỏi; cung cấp thông tin

Ngày nhận bài: 11/11/2019. Ngày sửa bài: 17/12/2019. Ngày nhận đăng: 2/1/2020.

Tác giả liên hệ: Võ Văn Việt. Địa chỉ e-mail: vietsovan@yahoo.com

và động viên khích lệ. Nghiên cứu cũng đã chỉ ra được sáu yếu tố cơ bản nhất có ảnh hưởng đến kỹ năng tư vấn của cố vấn học tập là: Thái độ của cố vấn học tập đối với hoạt động tư vấn cho sinh viên; Sự hiểu biết của cố vấn học tập đối với đào tạo theo tín chỉ; Thâm niên công tác; Cơ chế chính sách đối với cố vấn học tập; Số lượng sinh viên phải phụ trách và các khóa tập huấn, bồi dưỡng về kỹ năng tư vấn cho cố vấn học tập. Ngoài ra nghiên cứu cũng đã đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao kỹ năng tư vấn của cố vấn học tập đó là nâng cao nhận thức cho cố vấn học tập về tầm quan trọng của hoạt động cố vấn trong hệ thống đào tạo theo tín chỉ. Cố vấn học tập cần nhận thức đúng đắn về nhiệm vụ của mình, sẵn sàng thay đổi thói quen, cách thức giao tiếp với sinh viên để tạo ra bầu không khí thân thiện khi trò chuyện, đây là yếu tố thúc đẩy thực hiện các biểu hiện của kỹ năng trong quá trình tư vấn. [2]. Bàn về nhiệm vụ của cố vấn học tập tác giả Đào Ngọc Cảnh (2011) đã đưa ra ba nhiệm vụ chính đó là tư vấn sinh trong lĩnh vực học tập; thực hiện việc đánh giá kết quả rèn luyện sinh viên từng học kì, tư vấn sinh viên các lĩnh vực khác. Tác giả đặc biệt nhấn mạnh đến nhiệm vụ tư vấn cho sinh viên trong học tập mà theo ông thì việc khó khăn và vất vả nhất đó chính là hướng dẫn sinh viên lập kế hoạch học tập và đăng ký học phần một cách hợp lý, phù hợp với năng lực và điều kiện của mỗi sinh viên [3].

Các nghiên cứu nói trên chủ yếu sử dụng tiếp cận theo quan điểm của nhà quản lý, người tư vấn. Một thực tế hiển nhiên đó là đối tượng tiếp cận với cố vấn học tập nhiều hơn hết chính là sinh viên. Sinh viên là người có những cái nhìn chung nhất và hiểu được công tác cố vấn từ giáo viên có hiệu quả và mang lại những lợi ích thiết thực hay không. Chính vì thế, cần có sự đánh giá của những sinh viên với chính cố vấn học tập của mình để thấy rõ hơn hiệu quả và chất lượng của công tác cố vấn. Và để có cái nhìn rõ hơn về vấn đề này, đồng thời tìm ra giải pháp giúp cải thiện chất lượng công tác cố vấn học tập tại trường Đại Học Nông Lâm Thành Phố Hồ Chí Minh nói riêng và các trường đại học nói chung nên chủ đề này đã được lựa chọn để thực hiện với hai mục tiêu chính đó là: (1) đánh giá chất lượng công tác cố vấn học tập tại dưới góc nhìn của sinh viên; và (2) đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng công tác cố vấn học tập.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu này sử dụng tiếp cận nghiên cứu hỗn hợp. Số liệu sơ cấp được thu thập thông qua phương pháp cụ thể như sau:

Phương pháp thảo luận nhóm tập trung: Phương pháp này được thực hiện nhằm ghi nhận những đánh giá, nhận xét của nhóm sinh viên về công tác cố vấn học tập. Mười nhóm sinh viên thuộc các khoa của trường đã được mời tham gia các cuộc thảo luận.

Phương pháp phỏng vấn chuyên sâu: phỏng vấn chuyên sâu đã được tiến hành dựa trên bảng câu hỏi phỏng vấn mở để thu thập những nhận xét và đánh giá và kiến nghị của sinh viên về công tác cố vấn học tập của trường.

Phương pháp điều tra: đây là phương pháp chính dùng để thu thập thông tin định lượng của đề tài. Phương pháp này được thực hiện bằng công cụ là bảng câu hỏi được thiết kế sẵn gồm 2 phần: phần đầu là thông tin về nhân khẩu học của sinh viên, phần thứ hai là đánh giá của sinh viên về chất lượng cố vấn học tập, sinh viên đánh giá theo thang đo Likert 5 cấp độ. Mẫu nghiên cứu được lựa chọn bằng phương pháp phi xác suất, kỹ thuật thuận tiện, để dễ dàng cho việc tiếp cận đến đối tượng điều tra. Kết quả thu thập được 761 phiếu hợp lệ phục vụ cho việc phân tích dữ liệu.

2.2. Đặc điểm khách thể nghiên cứu

Khách thể nghiên cứu là 761 sinh viên được chọn lựa bằng kỹ thuật chọn mẫu thuận tiện như đã nói ở trên. Đặc điểm chính của mẫu nghiên cứu như Bảng 1 dưới đây.

Bảng 1. Đặc điểm mẫu nghiên cứu

Đặc điểm mẫu	Số lượng	Tỷ lệ (%)
<i>Giới tính</i>		
- Nam	350	46,00
- Nữ	411	54,00
<i>Kết quả học tập</i>		
- Trung bình	162	21,29
- Khá	501	65,83
- Giỏi	94	12,88
<i>Xếp hạng năm đào tạo</i>	411	54,00
- Năm thứ nhất	162	21,29
- Năm thứ hai	247	32,46
- Năm thứ ba	298	39,16
- Năm thứ tư	54	7,1

2.3. Kết quả nghiên cứu

2.3.1. Vai trò của công tác cố vấn học tập dưới góc nhìn của sinh viên

Kết quả điều tra bằng bảng hỏi trên 761 sinh viên liên quan đến nhận thức của sinh viên về vai trò của cố vấn học tập, cho thấy giá trị trung bình của các câu trả lời là 3,91 (độ lệch chuẩn là 0,860). Cụ thể, có đến 581 sinh viên (chiếm 76,34%) đánh giá tầm quan trọng của công tác cố vấn học tập ở mức từ quan trọng đến rất quan trọng, 137 sinh viên (chiếm 18%) đánh giá ở mức bình thường và chỉ có 43 sinh viên (chiếm 5,66%) đánh giá ở mức ít quan trọng đến không quan trọng. Điều này cho thấy sinh viên đánh giá cao về tầm quan trọng của cố vấn học tập. Kết quả thảo luận nhóm và phỏng vấn chuyên sâu cũng ủng hộ đánh giá này khi hầu hết khẳng định cố vấn học tập có vai trò quan trọng trong việc hướng dẫn, tư vấn và định hướng cho sinh viên trong vấn đề học tập. Phần lớn các sinh viên được phỏng vấn cho rằng khi bước lên học đại học với hình thức đào tạo tín chỉ có rất nhiều khác biệt so với thời gian học trun học nên sinh viên rất cần người hướng dẫn để có thể làm quen và định hướng được kế hoạch học tập phù hợp nhất. Vì vậy vai trò của người cố vấn học tập là rất quan trọng.

Tuy nhiên, bên cạnh những ý kiến trên cũng có một số sinh viên lại cho rằng vai trò của công tác cố vấn học tập cũng chỉ ở mức bình thường thậm chí không quan trọng, theo đó các sinh viên này cho rằng họ thường liên hệ với các anh, chị khóa trên hoặc là ban cán sự lớp mỗi khi có những thắc mắc hay khó khăn trong học tập để được giải đáp và giúp đỡ hơn là liên hệ với cố vấn học tập của mình.

2.3.2. Đánh giá của sinh viên về nội dung tư vấn của cố vấn học tập

Tư vấn về các nội dung học tập

Kết quả phân tích giá trị trung bình cộng và độ lệch chuẩn sự đánh giá của sinh viên liên quan đến việc tư vấn về các nội dung học tập được thể hiện ở Bảng 2.

Bảng 2. Đánh giá của sinh viên về nội dung tư vấn của cố vấn học tập

Tư vấn về các nội dung học tập	Trung bình	Độ lệch chuẩn
Cố vấn học tập giúp bạn nâng cao hiểu biết về chương trình đào tạo tín chỉ	3,74	0,655

Cố vấn học tập giúp bạn nâng cao hiểu biết về chương trình đào tạo tín chỉ	3,74	0,655
Bạn được cố vấn học tập chia sẻ kinh nghiệm trong quá trình đi kiến tập, thực tập nghề nghiệp	3,63	0,798
Bạn được cố vấn học tập cung cấp thông tin về kế hoạch đào tạo của nhà trường	3,57	0,77
Cố vấn học tập theo dõi tình hình, kết quả học tập của bạn trong mỗi học kỳ	3,55	0,768
Bạn được cố vấn học tập hướng dẫn thực tập, kiến tập liên quan đến ngành nghề	3,53	0,76
Bạn được cố vấn học tập hướng dẫn chọn đề tài nghiên cứu khoa học	3,51	0,886
Bạn được cố vấn học tập hướng dẫn đăng ký học phần ở từng học kỳ (môn bắt buộc/ tiên quyết/lựa chọn/tiến trình/...)	3,48	0,84
Cố vấn học tập hướng dẫn quy trình, địa điểm giải quyết công việc liên quan đến quyền lợi của bạn	3,42	0,748
Bạn được cố vấn học tập hướng dẫn cách viết Niên luận; Khóa luận	3,4	0,713
Bạn được cố vấn học tập hướng dẫn cách triển khai viết nghiên cứu khoa học	3,39	0,856
Bạn được cố vấn học tập tư vấn viết đơn, thủ tục phúc khảo bài thi	3,38	0,786
Bạn được tư vấn lập kế hoạch học tập phù hợp với năng lực và hoàn cảnh của từng sinh viên	3,37	0,865
Bạn được tư vấn cách hủy môn học	3,36	0,828
Bạn được cố vấn học tập tư vấn xây dựng kế hoạch học tập cho toàn khóa học	3,32	0,611
Bạn được hướng dẫn điều chỉnh kế hoạch học tập cho phù hợp	3,29	0,895
Bạn được cố vấn học tập hướng dẫn phương pháp tự học, tự đọc sách trong đào tạo tín chỉ	3,29	0,78
Bạn được cố vấn học tập tư vấn về việc bảo lưu kết quả học tập	3,26	0,772
Cố vấn học tập thông báo cho bạn về tình hình các môn học, số tín chỉ đã/chưa đạt được	3,2	0,781
Bạn nhận được cảnh báo từ cố vấn học tập khi kết quả học tập giảm sút	3,08	0,838

Kết quả phân tích cho thấy mức độ đánh giá của sinh viên liên quan đến hoạt động tư vấn về các nội dung học tập chỉ đạt mức trên trung bình (trung bình: 3,41). Trong đó nội dung “cố vấn học tập giúp bạn nâng cao hiểu biết về chương trình đào tạo tín chỉ” có điểm trung bình cao nhất (trung bình: 3,74, độ lệch chuẩn: 0,655), và nội dung có mức điểm trung bình thấp nhất là “Bạn nhận được cảnh báo từ cố vấn học tập khi kết quả học tập giảm sút” (trung bình: 3,08, độ lệch chuẩn: 0,838) cho thấy các sinh viên đều cho rằng cố vấn học tập thường ít khi quan tâm đến kết quả học tập của các sinh viên trong lớp mình phụ trách để có những nhắc nhở kịp thời.

Theo như các sinh viên được phỏng vấn thì hầu hết cố vấn học tập chỉ tư vấn một số nội dung về chương trình đào tạo cũng như cách đăng ký môn học và một số vấn đề liên quan ở lần sinh hoạt đầu năm trong năm nhất còn lại thì hầu như chỉ khi sinh viên nào có thắc mắc gì cần giải đáp thì mới liên hệ riêng với cố vấn để được giải đáp. Tuy nhiên, khi liên hệ bằng cách gọi điện hoặc gặp trực tiếp thì các cố vấn cũng tư vấn khá nhiệt tình và sẵn sàng giải đáp những thắc mắc của sinh viên. Kết quả thảo luận với các nhóm cũng ủng hộ nhận định này.

Tư vấn về định hướng nghề nghiệp

Kết quả đánh giá của sinh viên về nội dung tư vấn định hướng nghề nghiệp của cố vấn học tập chỉ ở mức trung bình (trung bình: 3,04). Theo đó nội dung “Bạn được cố vấn học tập giới thiệu các cơ hội việc làm thêm” có điểm trung bình thấp nhất (trung bình: 2,79, độ lệch chuẩn: 0,817); nội dung “Bạn được cố vấn học tập giải thích về đặc điểm của nghề mà bạn đang học” được đánh giá khá cao ở với điểm trung bình 3,35 (độ lệch chuẩn: 0,690).

Bảng 3. Đánh giá của sinh viên về các nội dung tư vấn định hướng nghề nghiệp của cố vấn học tập

Định hướng nghề nghiệp	Trung bình	Độ lệch chuẩn
Bạn được cố vấn học tập giải thích về đặc điểm của nghề mà bạn đang học	3,35	0,69
Cố vấn học tập tổ chức các buổi trò chuyện về ngành nghề	3,18	0,74
Cố vấn học tập giúp bạn xác định mục tiêu nghề nghiệp	3,1	0,72
Cố vấn học tập kết nối với các cơ sở tuyển dụng để giới thiệu việc làm cho bạn	3,06	0,86
Bạn được cố vấn học tập cung cấp thông tin về thị trường lao động	2,99	0,82
Bạn được hướng dẫn kỹ năng tìm việc làm (chuẩn bị và viết hồ sơ xin việc...)	2,96	0,69
Bạn được cố vấn học tập giới thiệu việc làm sau khi ra trường	2,95	0,81
Bạn được cố vấn học tập cung cấp thông tin về kỹ năng, tâm lý cá nhân đối với nghề nghiệp	2,95	0,75
Bạn được cố vấn học tập giới thiệu các cơ hội việc làm thêm	2,79	0,82

Cũng theo các sinh viên được phỏng vấn thì trong buổi sinh hoạt lớp đầu năm nhất cố vấn học tập có giao lưu và giới thiệu về ngành nghề mà mình đang học cũng như cơ hội việc làm sau khi ra trường. Tuy nhiên, nội dung này sau đó không được đề cập đến trong các buổi họp.

Tư vấn cho sinh viên về sự thích ứng với môi trường đại học

Bảng 4. Đánh giá của sinh viên về nội dung tư vấn thích ứng với môi trường đại học

Thích ứng môi trường đại học	Trung bình	Độ lệch chuẩn
Cố vấn học tập giúp bạn giải quyết các vấn đề liên quan đến chính sách	3,26	0,64
Cố vấn học tập giúp bạn tìm hiểu về các quy chế, quy định về nghĩa vụ và trách nhiệm của sinh viên trong thời gian học tập ở trường	3,22	0,84
Bạn được hướng dẫn viết các loại đơn (đơn xin nghỉ học, đơn xin bảo lưu, đơn xin vay vốn...)	3,02	0,76
Cố vấn học tập giúp tư vấn về việc thiết lập quan hệ thầy trò	2,97	0,65
Bạn được cố vấn học tập giới thiệu các hoạt động tình nguyện của trường và của cộng đồng	2,95	0,68
Cố vấn học tập hướng dẫn bạn tham gia các hoạt động văn – thể - mỹ	2,94	0,82
Cố vấn học tập giúp bạn khám phá mục tiêu cuộc sống, khám phá bản thân	2,93	0,78

Cố vấn học tập động viên những bạn có hoàn cảnh khó khăn	2,89	0,66
Bạn được cố vấn học tập hướng dẫn các kỹ năng mềm (kỹ năng giao tiếp; thuyết trình; làm việc nhóm...)	2,87	0,82
Bạn được cố vấn học tập hỏi thăm khi ốm đau, nghỉ học	2,78	0,79
Cố vấn học tập giúp đỡ bạn về vật chất (cho vay tiền, mượn đồ dùng...)	2,75	0,88
Cố vấn học tập chia sẻ với niềm vui, nỗi buồn của bạn	2,72	0,78
Cố vấn học tập trợ giúp cho bạn tìm phòng trọ, nhà ở	2,67	0,72

Đối với nội dung tư vấn về sự thích ứng với môi trường đại học của cố vấn học tập các sinh viên được điều tra đánh giá khá thấp với điểm trung bình của nội dung này là 2,92. Trong đó nội dung “cố vấn học tập trợ giúp cho bạn tìm phòng trọ, nhà ở” được đánh giá thấp nhất với điểm trung bình chỉ 2,67, nội dung được sinh viên đánh giá cao nhất là “cố vấn học tập giúp bạn giải quyết các vấn đề liên quan đến chính sách” (trung bình: 3,26, độ lệch chuẩn: 0,643) và “cố vấn học tập giúp bạn tìm hiểu về các quy chế, quy định về nghĩa vụ và trách nhiệm của sinh viên trong thời gian học tập ở trường” (trung bình: 3,22, độ lệch chuẩn: 0,838).

Kết quả phân tích cũng cho thấy trung bình mỗi năm các sinh viên được gặp cố vấn của họ 2,02 lần. Trong đó 378 sinh viên (chiếm 49,67%) cho rằng chỉ gặp cố vấn 1 lần/năm và nhiều nhất là 5 lần với 78 sinh viên (chiếm 10,24%). Nhìn chung, có thể thấy số lần gặp mặt giữa cố vấn học tập và sinh viên còn tương đối ít thậm chí có sinh viên cho rằng họ chỉ được gặp cố vấn 1 lần vào đầu năm thứ nhất khi họp lớp còn lại từ đó về sau thì không còn gặp nữa. Vì vậy mà những nội dung về định hướng nghề nghiệp hay thích ứng với môi trường đại học mà cố vấn có thể trao đổi và tư vấn cho lớp là chưa nhiều.

Các sinh viên được phỏng vấn cũng cho rằng cố vấn học tập của họ ít khi tư vấn về các vấn đề liên quan đến sự thích ứng với môi trường mới mà chỉ hỗ trợ khi sinh viên có những vấn đề liên quan đến học tập và chính sách còn lại cố vấn học tập chỉ gặp lớp để thông báo một số vấn đề quan trọng hoặc thông báo qua mail và facebook. Ngoài ra, các sinh viên được phỏng vấn cũng đều mong muốn các cố vấn học tập cần gần gũi, thân thiện, dễ tiếp cận trực tiếp hơn, thậm chí có những sinh viên năm 2, năm 3 bảo rằng họ còn chưa nhớ mặt cố vấn học tập của mình do số lần được gặp quá ít.

2.3.3. Kỹ năng tư vấn của cố vấn học tập

Kỹ năng tư vấn của cố vấn học tập là một trong những nhân tố quan trọng để có thể đánh giá chất lượng của công tác này. Kết quả phân tích số liệu điều tra được thể hiện trong Bảng 5.

Bảng 5. Đánh giá của sinh viên về kỹ năng tư vấn của cố vấn học tập

Kỹ năng tư vấn	Trung bình	Độ lệch chuẩn
Hướng dẫn sinh viên gặp ngay người có thể giải quyết việc này (vì kinh nghiệm từ trước đó đã có sinh viên gặp vấn đề tương tự)	3,82	0,80
Ngợi ý muốn tiếp tục hỗ trợ sinh viên nếu sinh viên chưa giải quyết được vấn đề của mình,	3,74	0,79
Gợi ý và phân tích cho sinh viên thấy rõ lợi ích của từng giải pháp trong trường hợp của các em	3,72	0,66
Cố vấn học tập sử dụng các nguồn thông tin có cơ sở, chính xác, thiết thực, phù hợp với từng khóa học, năm học, giới tính	3,7	0,60
Thái độ khi trình bày thông tin thư giãn (không căng thẳng, không nhăn trán, nhàu mày gây khó hiểu cho sinh viên)	3,68	0,87

Hỏi lại sinh viên để kiểm chứng sinh viên đã hiểu ý mình vừa trao đổi	3,66	0,80
Diễn đạt đúng, đủ, cụ thể về thông tin cần cung cấp	3,58	0,72
Cố vấn học tập tóm tắt lại vấn đề sinh viên cần tư vấn, khi cần thì ghi ra giấy các thông tin cho sinh viên để kiểm tra lại	3,56	0,83
Tập trung vào vấn đề sinh viên đang trình bày: im lặng để nghe, không ngắt lời	3,55	0,79
Tác phong nhanh nhẹn, tháo vát	3,24	0,67

Bảng 5 cho thấy các sinh viên đánh giá khá cao kỹ năng tư vấn của cố vấn học tập của mình (trung bình: 3,62). Trong đó nội dung “Hướng dẫn sinh viên gặp ngay người có thể giải quyết việc này (vì kinh nghiệm từ trước đó đã có sinh viên gặp vấn đề tương tự)” được sinh viên đánh giá cao nhất (trung bình: 3,82, độ lệch chuẩn: 0,80) kế đến là nội dung “Ngỏ ý muốn tiếp tục hỗ trợ sinh viên nếu sinh viên chưa giải quyết được vấn đề của mình” (trung bình: 3,74, độ lệch chuẩn: 0,79).

Kết quả phỏng vấn sâu và thảo luận nhóm cũng cho thấy hầu hết các sinh viên cho rằng kỹ năng tư vấn của cố vấn học tập của mình ở các nội dung trên đều khá tốt và giúp sinh viên giải quyết được vấn đề của mình. Tuy nhiên, cũng có một số sinh viên đánh giá thái độ tư vấn của cố vấn học tập lớp mình khá thờ ơ và trả lời rất khó chịu nên sau đó cũng không còn muốn hỏi tiếp nữa.

2.3.4. Sự hài lòng của sinh viên về công tác cố vấn học tập

Kết quả phân tích mức độ hài lòng của sinh viên đối với công tác cố vấn học tập cho thấy có 88,33% sinh viên đánh giá ở mức từ hài lòng đến rất hài lòng; chỉ có 11% đánh giá là không hài lòng. Điều này cho thấy sinh viên khá hài lòng về cố vấn học tập của mình nói riêng và công tác cố vấn học tập nói chung.

Bảng 6. Sự hài lòng của sinh viên về công tác cố vấn học tập

Sự hài lòng của sinh viên	Trung bình	Độ lệch chuẩn
Mức độ hài lòng của bạn đối với câu trả lời/ lời khuyên của cố vấn học tập cho những thắc mắc của bạn	3,46	0,728
Mức độ hài lòng của bạn đối với tính kịp thời trong việc giải quyết thắc mắc/khó khăn trong học tập của cố vấn học tập	3,4	0,754
Nhìn chung về hoạt động cố vấn học tập tại trường	3,34	0,678
Mức độ hài lòng của bạn đối với đội ngũ cố vấn học tập (Giáo vụ khoa, cố vấn học tập, Nhân viên phụ trách ở các phòng ban...)	3,28	0,584
Mức độ hài lòng của bạn đối với cơ sở vật chất (đường truyền nội mạng, bảng thông báo, phòng tư vấn...)	3,23	0,659

Các sinh viên được phỏng vấn cho biết mặc dù ít khi được gặp cố vấn học tập tuy nhiên mỗi khi liên hệ bằng cách gọi điện hoặc gửi mail cho cố vấn để được giúp đỡ thì cố vấn học tập vẫn trả lời nhiệt tình và giúp mình giải quyết được các thắc mắc đó. Các sinh viên cũng cho biết chỉ liên hệ với cố vấn khi gặp các vấn đề quan trọng còn lại các bạn thường hay liên hệ với lớp trưởng hoặc bí thư trước tiên và chỉ khi chưa giải quyết được mới chọn cách liên hệ với cố vấn học tập.

2.3.5. Hiệu quả công tác cố vấn học tập

Thông tin về hiệu quả của công tác cố vấn học tập được thu thập thông qua yêu cầu sinh viên nêu ý kiến ở một nhận định: “bạn vui lòng đánh giá về tính hiệu quả trong hoạt động tư vấn

của CVHT lớp bạn”, thang đánh giá từ 1 đến 5, với quy ước như sau: 1: không hiệu quả, 2: ít hiệu quả, 3: bình thường, 4: hiệu quả, 5: rất hiệu quả.

Kết quả phân tích số liệu cho thấy sinh viên đánh giá chất lượng công tác cố vấn học tập trên mức khá (trung bình: 3,40, độ lệch chuẩn: 0,736). Trong đó 52,33% sinh viên đánh giá chất lượng công tác cố vấn học tập ở mức tốt, 37,33% đánh giá ở mức khá và chỉ có 10,33% sinh viên cho rằng chất lượng ở mức trung bình đến dưới trung bình.

3. Kết luận

Kết quả phân tích số liệu ở phần trên cho sinh viên đánh giá khá cao tầm quan trọng của công tác cố vấn học tập trong quá trình học, đặc biệt là đối với những sinh viên năm nhất. Cố vấn học tập giúp sinh viên năm nhất thích nghi với môi trường đại học và định hướng được kế hoạch học tập phù hợp. Tuy nhiên, một số hạn chế, tồn tại của hoạt động cố vấn học tập cũng đã được chỉ ra. Trên cơ sở đó, nhóm nghiên cứu có một số đề xuất như sau: (1) cần xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng, cập nhật thông tin liên quan đến nghiệp vụ cố vấn học tập để đáp ứng tốt hơn nhu cầu của sinh viên đồng thời thường xuyên thực hiện kiểm tra, đánh giá hoạt động cố vấn học tập ở trường.(2) cố vấn học tập cần dành nhiều thời gian hơn để gặp gỡ và giao lưu với lớp để tăng mối quan hệ thân thiết và giúp người học có thể tâm sự và bày tỏ các thắc mắc của mình cũng như nhận được nhiều sự tư vấn, chỉ dẫn hơn từ cố vấn học tập. Bố trí lịch tư vấn cố định hàng tháng có thể là giải pháp hữu ích hiện tại.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] N. Ali, 2006. *The Role Of The Student Consultant*. Professional School Counseling.
- [2] Nguyễn Thị Hằng Phương, 2013. Thực trạng hoạt động tư vấn cho sinh viên của cố vấn học tập trong đào tạo theo tín chỉ ở các trường đại học. Đại Học Đà Nẵng, Đà Nẵng.
- [3] Baker, R. W., & Siryk B, 1999. *SACQ: Student adaptation to college questionnaire manual* (2nd. ed.), Los Angeles: Western Psychological Services.
- [4] Dyson, R, & Renk, K, 2006. “Freshmen adaptation to university life: depressive symptoms, stress, and coping”. *Journal of Clinical Psychology*, vol. 62, no. 10, pp. 1231-1244.
- [5] Baker, R. W., & Siryk, B, 1989. *Student Adaptation to College Questionnaire (SACQ): Manual*, Los Angeles: Western Psychological Services.
- [6] Rickinson, B. & Rutherford, D., 1995. “Increasing undergraduate student retention rates,” *British Journal of Guidance and Counselling*, vol. 23, no. 2, pp. 161-172.
- [7] Martin, W. E., Swartz-Kulstad, J. L. and Madson, M., 1999. “Psychosocial Factors That Predict the College Adjustment of First-Year Undergraduate Students: Implications for College Counselors”. *Journal of College Counseling*, vol. 2, p. 121–133.
- [8] Wintre, M.G., & Yaffe, M, 2000. “First-year Students’ Adjustment to University Life as a Function of Relationships with Parents”. *Journal of Adolescent Research*, vol. 15, pp. 9-37.
- [9] V. Tinto, 1987. *Leaving College: Rethinking the Causes and Cures of Student Attrition.*, Chicago: The University of Chicago Press.
- [10] Patton, 2002. *Qualitative research and evaluation methods*, CA: Sage Publications; Thousand Oaks.
- [11] Pascarella, E. T., & Terenzini, P, 1980. “Predicting freshman persistence and voluntary dropout decisions from a theoretical model”. *Journal of Higher Education*, vol. 51, no. 1, pp. 60-75.

- [12] J. Grayson, 2003. "The consequences of early adjustment to university". *Higher Education*, vol. 46, no. 4, p. 411–429.
- [13] R. Gabb, 2007. *Models of Academic Advising*, Victoria University.
- [14] Lê Thành Tài, Dương Hữu Nghị, Nguyễn Ngọc Thảo, 2008. ""Khảo sát mức độ hài lòng của bệnh nhân nội trú tại bệnh viện tai mũi họng Cần Thơ",” *Nghiên cứu khoa Y học TP. Hồ Chí Minh*, vol. 12, no. 4.
- [15] Đào Ngọc Cảnh, 2011. "Nâng cao vai trò của cố vấn học tập trong đào tạo theo tín chỉ," in *Hội nghị nâng cao vai trò cố vấn học tập*, Cần Thơ.
- [16] Trần Kim Định, 2011. "Vai trò của cố vấn học tập," in *Hội nghị nâng cao vai trò cố vấn học tập*. Cần Thơ.
- [17] Phạm Thị Thanh Hải, 2011. *Một số nội dung của công tác cố vấn học tập trong đào tạo theo hệ thống tín chỉ Hoa Kỳ và Kinh nghiệm đối với Việt Nam*. Đại Học Vinh, Nghệ An.
- [18] Trần Thị Kim Hồng, 2011. "Công tác cố vấn học tập," in *Hội nghị nâng cao vai trò cố vấn học tập*. Cần Thơ.
- [19] Trần Văn Hùng, 2010. *Vai trò của giảng viên cố vấn học tập trong đào tạo theo học chế tín chỉ*. Đại học Duy Tân, Đà Nẵng.
- [20] Võ Thị Ngọc Lan, 2015. *Thực trạng công tác cố vấn học tập và rèn luyện của đội ngũ cố vấn học tập ở trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật TP Hồ Chí Minh*. Đại học Sư phạm Kỹ thuật TP Hồ Chí Minh, Hồ Chí Minh.
- [21] Trần Thị Minh Đức, Kiều Anh Tuấn, 2012. "Cố vấn học tập trong các trường đại học". *Tạp chí Khoa học Đại học Quốc gia Hà Nội, Khoa học Xã hội và Nhân văn*, vol. 28, p. 23-32.

ABSTRACT

Quality of academic counseling under the student's view

Vo Van Viet* and Cao Tan Dat

Faculty of Foreign Languages and Pedagogy, Nong Lam University - Ho Chi Minh City

This study aims to understand students' assessment of the quality of academic advising, a case study Nong Lam University. Mixed methods research was applied. Quantitative data is collected by survey methods and analyzed by statistical techniques. Qualitative data was collected through group discussions and in-depth interviews and analyzed using text analysis techniques. Research results show that students at the school are relatively satisfied and highly appreciate the quality of academic counseling. However, there are still shortcomings in this activity such as: The advisors have to work part-time so the time for class is limited and the counseling content is still limited. Most of students would like to meet and interact regularly with his academic adviser. The results of this analysis help the school to consider, find out in detail and propose policies and ways to further improve the quality of academic counseling.

Keywords: Academic adviser, quality, assessment, students.